

Boja pozadine

Boju pozadine nekog elementa definišemo vrlo slično boji teksta. Razlikuje se, naravno, svojstvo, koje za boju pozadine glasi **background-color** (ili skraćeno background). Sama vrednost se postavlja isto jer je boja u pitanju.

```
body {  
    background-color:#FEFEFE;  
}
```

Ovim primerom smo postavili CSS opis za body element (celu stranu) i definisali vrlo svetlu sivu boju kao boju pozadine za celu stranu (body).

Boja pozadine

- Kada se koristi *background-color*, a kada samo *background*?
- U CSS-u, u osnovi, postoje svojstva *background-color* i *background-image*. Oba se mogu koristiti na istom elementu, Prva definiše boju pozadine, a druga pozadinsku sliku. Prvo se prikazuje boja pozadine, a onda preko nje slika. Oba svojstva nisu obavezna i možemo postaviti jedno od ta dva, nijedno ili oba.
- Da bi skratili pisanje, možemo postaviti samo *background* svojstvo i preko njega definisati boju pozadine.

Background slike

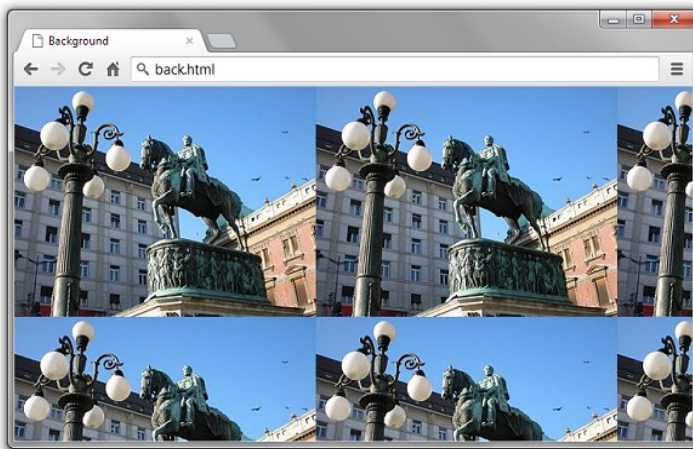
Praktično svaki element na strani može imati pozadinu. Sama pozadina može biti boja ili slika, čak i kombinacija ta dva. Slike u pozadini se razlikuju od normalno unetih slika. U HTML kodu se **uopšte ne pojavljuju**, već se putem CSS-a vezuju za određeni element.

background-image

Ovo svojstvo je najbitnije kod pozadinskih slika, jer pomoću njegove vrednosti pozivamo sam fajl slike. Dakle, **slika u pozadini se ne učitava kroz HTML, već kroz CSS opis.**

```
body {  
    background-image: url(images/back.png);  
}
```

Ukoliko postavimo samo ovo svojstvo, po default vrednostima, slika će se ponavljati i po x i po y osi beskonačno. Ovo će biti vidljivo, ukoliko je slika manja od elementa nad kojim je postavljena.

background-repeat

- Slika u pozadini se može ponavljati na više načina. Default vrednost je repeat koja ponavlja sliku beskonačno po obema osama.
- Ukoliko postavimo vrednost repeat-x, odnosno repeat-y slika će se ponavljati samo po x, odnosno y osi. Naposljetku, ukoliko postavimo no-repeat, slika se neće ponavljati i prikazaće se samo jednom.

background-repeat

```
body {  
  background-image: url(images/back.png);  
  background-repeat: repeat-x;  
}
```


repeat-x

repeat-y

no-repeat

background-attachment

Ukoliko želimo, možemo fiksirati pozadinsku sliku tako da stoji u mestu (kao zakačena za browser) dok se ostali elementi skroluju. U tom kontekstu koristimo background-attachment svojstvo. Može imati vrednosti fixed i scroll (koja je default).

```
body {  
  background-image: url(images/back.png);  
  background-attachment:fixed;  
}
```


background-position

- Ukoliko smo postavili da se slika ne ponavlja, možemo joj odrediti poziciju prema elementu koji je sadrži. Odnosno, slika se u startu postavlja uz gornju levu ivicu. Ukoliko želimo da je pomerimo odatle, koristimo ovo svojstvo.
- Background-position se sastoji iz dve vrednosti. Prva predstavlja horizontalnu, a druga vertikalnu poziciju. Pišemo ih razdvojene razmakom. Mogu biti procenti, pikseli ili definisani opisno

```
body {  
    background-image: url(images/back.png);  
    background-repeat: no-repeat;  
    background-position: center top;  
}
```

Ovaj kod će postaviti pozadinu sliku tako da će biti na horizontalnoj sredini (center) i u vrhu elementa (top).

Umesto procenata, možemo koristiti piksele (px) i tada će slika biti tačno toliko udaljena od gornje leve ivice. Pored toga, možemo koristiti i opise koji su prikazani na slici:

left top

left center

left bottom

center top

center center

center bottom

right top

right center

right bottom


```
body {  
    background-position: right 100px bottom 200px;  
}
```

Možemo kombinovati opisnu poziciju (left/center/right, top/center/bottom) sa numeričkim vrednostima.

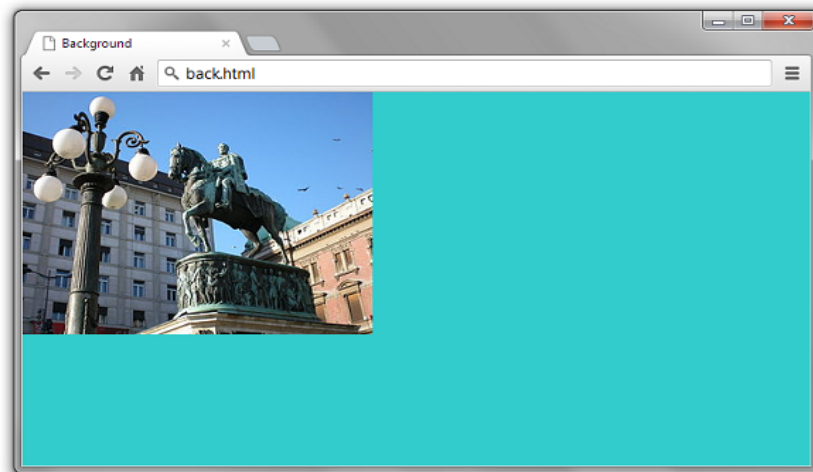
U tom slučaju će pozadina biti pomerena za te vrednosti od tih ivica elementa.

background-color

Ranije smo pomenuli, background-color svojstvo jer smo tada govorili o bojama. Ovo svojstvo omogućuje da se postavi boja za pozadinu određenog elementa. Ukoliko se postavi i boja i slika, prvo će se prikazati boja tako što će ispuniti pozadinu elementa, a onda preko nje, ali opet u pozadini, dolazi slika. Ne moramo koristiti oba svojstva, već je to stvar našeg izbora.

```
body {  
    background-image: url(images/back.png);  
    background-repeat:no-repeat;  
    background-position:left top;  
    background-color:#3CC;  
}
```

Ukoliko bi postavili da se slika ponavlja po obe ose, boja pozadine se ne bi ni videla. Sa druge strane, ponekad je zgodno ostaviti providnu (transparentnu) boju pozadine.

Skraćeno pisanje i background

```
body {  
  background-image: url(images/back.png);  
  background-repeat:no-repeat;  
  background-position:left top;  
  background-color:#3CC;  
  background-attachment:scroll;  
}
```

Postavili smo sliku i boju u pozadinu i već imamo nekoliko redova.

Možemo to pisati kraće, ovako:

```
body {  
  background:#3CC url(images/back.png) no-repeat scroll left top;  
}
```

Dakle, iz samog primera se vidi da možemo pisati sva background svojstva zajedno.

Samo postavimo background svojstvo (bez sufiksa) i onda kao vrednosti unosimo:

- **background-color**
- **background-image**
- **background-repeat**
- **background-attachment**
- **background-position**

i to razdvojene razmakom. Ukoliko neki detalj nije potreban, jednostavno ga izostavimo.

CSS3 pozadine

CSS3 donosi mogućnost da jedan element ima više pozadina. Postavljamo ih tako što pišemo u okviru background (kraće varijante) svojstva i odvajamo zarezom.

Pogledajmo primer:

```
#primer {  
  background:  
    url(example-1.jpg) top left no-repeat,  
    url(example-2.jpg) bottom left no-repeat,  
    url(example-3.jpg) centre top repeat-x;  
}
```

CSS3 nova background svojstva

- U CSS3 pojavljuju se i nova svojstva kojima možemo uticati na slike u pozadini.
- Sva ranija svojstva ostaju da funkcionišu normalno, a novine su ***background-size, background-clip*** kao i ***background-origin***.

Background-size

- Pomoću background-size svojstva možemo definisati i korigovati veličinu pozadinske slike, ukoliko je to potrebno.
- Ukoliko nisu unete vrednosti, ostaje slika kakva jeste u originalu. Prva vrednost određuje horizontalnu, a druga vertikalnu veličinu.
- Ukoliko druga nije uneta (auto), biće automatski izračunata na osnovu slike.
- Apsolutna vrednost (npr. pikseli) određuje tačnu dimenziju, dok procentualna određuje veličinu u odnosu na objekat čija je ta slika pozadina.

Background-size

Ali, umesto upotrebe ovih vrednosti, možemo pisati:

- ***cover*** (slika će biti skalirana bez narušavanja proporcija tako da pokrije ceo element, a ukoliko nisu istih proporcija, jedan deo slike će neminovno biti višak i samim time sakriven) ili
- ***contain*** (slika će biti skalirana bez narušavanja proporcija tako da se cela prikaže unutar elementa, a ukoliko nisu istih proporcija, jedan deo elementa će ostati bez slike u pozadini).

Pogledajmo sledeći primer. Postavili smo tri div elementa i postavili neka jednostavna svojstva i vrednosti:

width:200px;

height:200px;

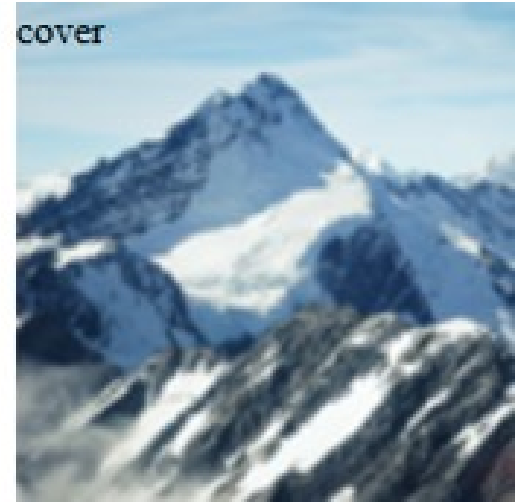
float:left;

margin-right:50px;

background-image:url(back.png);

Slika koja se poziva kao background je 150x100px i shodno tome ne pokriva ceo objekat. Po default podešavanjima, pojaviće se ponavljanje pozadinske slike. Ali ukoliko postavimo različite background-size vrednosti, dobijamo zanimljive rezultate.

```
#background1 { background-size:auto; /* default */}  
#background2 { background-size:contain }  
#background3 { background-size:cover; }
```


Primer upotrebe

Upotrebom cover vrednosti možemo relativno lako da postavimo fotografiju u pozadini celog sajta. Dovoljno je samo pripremiti rastersku fotografiju koja je 1920x1080 piksela ili veća. Zašto baš ta dimenzija? Zato što su današnji monitori uglavnom maksimalno te rezolucije. U svakom slučaju, na manjim će se smanjivati slika i to nije problem. Problem bi bio da postavimo manju sliku, koja bi na fullHD monitorima delovala mutno. Takođe, ne treba pripremati slike mnogo veće od pomenute dimenzije, jer će i ova napraviti sliku od par stotina kb. Veće dimenzije bi samo nepotrebno povećale težinu fajla.


```
html {  
    background-image:url(back.jpg);  
    background-position:center top;  
    background-repeat:no-repeat;  
    background-size:cover;  
    background-attachment:fixed;  
}
```

Background-clip

Ovim svojstvom možemo podesiti gde se pojavljuje pozadina. Određuje koji deo elementa će imati vidljivu pozadinu.

Moguće vrednosti su:

- **border-box** - Pozadina je postavljena (vidi se) iza sadržaja, padding dela i ispod bordera. Ovo je i default vrednost
- **padding-box** - Pozadina je postavljena iza sadržaja i padding dela.
- **content-box** - Pozadina je postavljena samo iza sadržaja.

Donec viverra justo sit amet dignissim iaculis. Phasellus ut enim mollis, euismod mi eget, dignissim diam. Aliquam a tristique leo. Sed dolor est, iaculis quis semper ac, mollis a elit. Cras frugiat dui auctor, venenatis nisi eu, viverra lectus. Curabitur suscipit, mauris ut viverra sollicitudin, sem risus tincidunt turpis, et imperdiet augue turpis eget nisi. Maecenas vitae quam odio. Nunc sit amet urna rhoncus, mattis ipsum eu, malesuada turpis. Etiam nec fringilla lectus. Ut lobortis tincidunt est, id auctor nulla accumsan a. Aliquam aliquet rhoncus diam, id condimentum mauris facilisis vitae. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Vestibulum congue enim varius vulputate ullamcorper. Etiam vehicula dui non commodo euismod. Vivamus molestie, erat vitae tincidunt eleifend, felis purus sagittis massa, sit amet tempus ante quam et libero. Ut vitae lectus eget dui ultricies pulvinar.

Donec viverra justo sit amet dignissim iaculis. Phasellus ut enim mollis, euismod mi eget, dignissim diam. Aliquam a tristique leo. Sed dolor est, iaculis quis semper ac, mollis a elit. Cras frugiat dui auctor, venenatis nisi eu, viverra lectus. Curabitur suscipit, mauris ut viverra sollicitudin, sem risus tincidunt turpis, et imperdiet augue turpis eget nisi. Maecenas vitae quam odio. Nunc sit amet urna rhoncus, mattis ipsum eu, malesuada turpis. Etiam nec fringilla lectus. Ut lobortis tincidunt est, id auctor nulla accumsan a. Aliquam aliquet rhoncus diam, id condimentum mauris facilisis vitae. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Vestibulum congue enim varius vulputate ullamcorper. Etiam vehicula dui non commodo euismod. Vivamus molestie, erat vitae tincidunt eleifend, felis purus sagittis massa, sit amet tempus ante quam et libero. Ut vitae lectus eget dui ultricies pulvinar.

Donec viverra justo sit amet dignissim iaculis. Phasellus ut enim mollis, euismod mi eget, dignissim diam. Aliquam a tristique leo. Sed dolor est, iaculis quis semper ac, mollis a elit. Cras frugiat dui auctor, venenatis nisi eu, viverra lectus. Curabitur suscipit, mauris ut viverra sollicitudin, sem risus tincidunt turpis, et imperdiet augue turpis eget nisi. Maecenas vitae quam odio. Nunc sit amet urna rhoncus, mattis ipsum eu, malesuada turpis. Etiam nec fringilla lectus. Ut lobortis tincidunt est, id auctor nulla accumsan a. Aliquam aliquet rhoncus diam, id condimentum mauris facilisis vitae. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Vestibulum congue enim varius vulputate ullamcorper. Etiam vehicula dui non commodo euismod. Vivamus molestie, erat vitae tincidunt eleifend, felis purus sagittis massa, sit amet tempus ante quam et libero. Ut vitae lectus eget dui ultricies pulvinar.

Background-origin

- Često se poistovećuje sa prethodnim svojstvom, pogotovo pošto imaju iste dostupne vrednosti.
- Ali ovo svojstvo određuje početnu poziciju pozadinske slike (koju možemo naknadno pomeriti pomoću `background-position`). Nema efekta ukoliko je svojstvo *background-attachment* postavljeno na *fixed*. Kao što je već pomenuto, vrednosti su iste kao kod *background-clip* svojstva.

Skraćeno pisanje

- Kao i do sada kada smo background svojstva skraćivali i pisali samo *background:*, isto možemo uraditi i sa ovim novim svojstvima.
- Ipak, kod ***background-size*** se pojavljuju određeni problemi. O čemu se radi?
- I pozicija slike u pozadini, ali i veličina koriste iste vrednosti. Kako će browser znati šta je veličina slike, a šta pozicija? Zbog toga, uvedeno je pravilo da se veličina background slike mora pisati posle pozicije u skraćenoj varijanti i uz znak „/“.

Skraćeno pisanje

Na primer:

```
html {
```

```
  background:url(back.jpg) center top / cover no-repeat fixed;  
}
```

Vrednost `cover` koja menja dimenziju slike u pozadini se nalazi posle pozicije slike (*center top*) i odvojena kosom crtom. Pre i posle pozicije i veličine mogu doći ostale vrednosti.

Skraćeno pisanje

Za veličinu pozadine se mogu koristiti i dve brojčane vrednosti. Na primer:

```
#element {
```

```
background:url(texture.png) no-repeat center  
top / 100px 200px;
```

```
}
```